

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۰۵/۱۷/۲۰۲۲

محمد صالح گردش

کلمه کنگ در پارسی^۱

کنگ: به نظر من یکی از کلمه های پهلویست و این کلمه در صحاح الفرس چنین معنی گردیده است:
کنگ بکسر کاف امرد قوی... بود. در پاورقی صحاح الفرس این بیت از عسجدی در مورد شاهد آورده شده است:
کنگی بلند بینی و کنگی بزرگ پای- محکم سطر ساقی زین گرد ساعدی
(صحاح الفرس زیر کلمه کنگ)

پارت ها یکی از اقوام بزرگ و باشندگان اصیل و بومی سرزمین بزرگ خراسان بوده اند. پارت ها که یکی از شاخه های قوم بزرگ ایماق اند، هنوز نشانه های زیستی آن ها در خراسان زمین مشهود است. چنان که باشند های امروزی و نیز قدیم سرزمین های هرات، بادغیس، میمنه، سرپل، سمنگان، بغلان، کندز، تخار و بلخ، ایماق ها بوده اند. اگر چه که این طایفه در سرزمین امروزی بلخ به شکل کتلوی زیست ندارند، اما نشانه ها و زیستگاه های شان در این بخشی از خراسان کاملن مشهود است چنان که در کوه البرز که فعلاً مردم عرب می زیند هنوز گنده های بر جا مانده و آثار زیستی مخروب شده و ویران آن مناطق را به نام «ایماق خانه» یاد می کنند. ر. ک: (آریاوچ سرزمین کهن ص ۹۱ همین قلم) همچنان در کوه های شادیان و ولسوالی چارکنت نیز چنان جایگاه ها را به ایماق منتسب می دارند.

پارت ها که بعد از دوره هخامنشیان و دور ساختن سلوکید ها (بازمانده های اسکندر) از این سرزمین ها، تقریباً مدت ۵۰۰ سال در این حوزه بزرگ حکمرایی نمودند، با رومی ها و اقوام مغرب زمین مدت سه صد سال را در جنگ و متارکه گذاشتند و در این مدت طولانی یک سلسله روابط فرهنگی و عقیدتی نیز در بین اقوام شرق و غرب برقرار گردیده است. فکر می کنم، این کلمه که معنی مرد قوی از آن افاده می گردد در زبان های غربی به ویژه در زبان انگلیسی به معنی، پادشاه شده باشد؛ دلیلی که در این مورد می توان ارائه داشت این است که در گذشته های تاریخی کسی می توانست به تخت شاهی تکیه زند که مرد قوی و زورمندی می بود.

یکی از دلایل دیگری که کلمه کنگ یکی از کلمه های پهلوی باشد این نیز بوده می تواند که کلمه کنگ در ترکیب اسم ناحیه یی در ماد علیا (کردستان) موجود است و آن ناحیه، «کنگاور» نام دارد. این کلمه با معنی داشته اش که در اسم این محل جا گرفته است ناشی از آن است که گرد در اصل همان گرد در زبان پهلوی به معنی پهلوان است و کنگاور ممکن است در سرزمین پهلوانان (کردستان)، به طور استثنایی، محله پهلوان خیزی بوده باشد.

پایان

منابع:

- گردش، محمد صالح. ریشه و معنی واژه اوستا. مزار شریف: مطبعه صورتگر، زمان چاپ ۱۳۹۷، صص ۱۶۱-۱۶۲
- نخجوانی، محمد بن هندوشاه. صحاح الفرس (فرهنگ لغات فارسی از قرن هشتم هجری) به اهتمام دکتر عبدالعلی طاعتی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۲۵۳۵.
- گردش، محمد صالح. آریاوچ سرزمین کهن. مزار شریف: مطبعه صورتگر، ۱۳۸۹

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکني د لیکنیزی بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ